

Govor dr SENKE KOVAČ, profesora Odeljenja za etnologiju i antropologiju Beogradskog Univerziteta, na otvaranju izložbe „Ibeđi – dva puta rođeni“ u Muzeju afričke umetnosti, 29. decembra 2015. godine

Poštovani posetioci,

Prijatelji Muzeja afričke umetnosti u Beogradu

Uvažena Ekselencijo,

Muzej afričke umetnosti u Beogradu večeras široj javnosti predstavlja izložbu **“Ibeđi-dva puta rođeni: Skulpture blizanaca naroda Joruba”**. Izloženi predmeti deo su umetničke zbirke porodice Pavlić koja ih je sa velikom ljubavlju sakupljala krajem sedamdesetih i početkom osamdesetih godina dvadesetog veka.

Kustos ove izložbe je antropolog Aleksandra Prodanović-Bojović. Bavi se petnaest godina afričkom umetnošću i autorka je stručnih tekstova, jedne samostalne i dve zajedničke izložbe. Istražila je kulturni kontekst izloženih predmeta koji će, sigurna sam, pobuditi interesovanje naučne i šire javnosti.

Predmeti iz privatnih kolekcija izlagani su u Muzeju afričke umetnosti i oni žive u Srbiji svoj drugi život, dajući informacije o osobenim umetničkim stilovima, religijskim predstavama i religijskoj praksi u Africi.

Ono što su kolekcionari sakupili i što su nam Ljiljana i Boris Pavlić ovde ustupili da prikažemo, pruža mogućnost da šira publika, zanimajući se za izložene predmete, sazna više o bogatom kulturnom nasleđu Joruba.

Reč je o jednom od najvećih zapadnoafričkih naroda na čiji su kulturni identitet uticale kako razvijena mitologija i religija, tako i visoke

kulture na ovom području: Nok i Ife. U umetnosti Joruba naglašena je veza između elitne i narodne umetnosti.

Jedna od najvažnijih karakteristika skulpture Joruba jeste njen antropomorfni i naturalistički karakter.

Aleksandra Prodanović Bojović je istražila da je motiv blizanaca, čest u umetnosti Joruba. Njima se u tradicionalnoj kulturi Joruba pripisivalo natprirodno poreklo.

Po verovanju onih Joruba koji poštuju tradicionalne religijske predstave, “blizanci su deca koja se rađaju zajedno sa svojim nebeskim parom. Smatraju se otelotvorenjima božanstva blizanaca – Ibeđija, čije ime ujedno označava blizance na Joruba jeziku. Deca blizanci se smatraju božjim blagoslovom i veruje se da donose sreću svojoj porodici, ako se o njima vodi računa i ako su poštovani”.

Sigurna sam da će u narednih šest meseci, koliko će izložba biti otvorena, Muzej afričke umetnosti u Beogradu privući posetioce svojim dobro osmišljenim programima. Uz brojne radionice i stručna vođenja sve kolege iz ovog muzeja uspešno prenose svoja znanja o afričkoj kulturi svim generacijama.

Zahvaljujem se kolegama iz Muzeja afričke umetnosti što su me pozvali da vam se obratim i otvorim izložbu: **“Ibeđi-dva puta rođeni: Skulpture blizanaca naroda Joruba”**.

Dr Senka Kovač